

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 22. oktober 2017

Kirkedag: 19.s.e.Trin/A

Tekst: Es 44,22-28; Ef 4,22-28; Mark 2,1-12

Salmer:

SK: 731 * 447 * 448 * 683 * 582 * 510,2 * 423

LL: 731 * 683 * 582 * 510,2 * 423

Prøv at tænke lidt over følgende udsagnsord: komme, bære, fjerne, sænke. Disse udsagnsord forekommer i evangeliet i beskrivelsen af den lammes venner. De kommer til, de bærer den lamme, de fjerner taget og de sænker den lamme. Det er alle sammen ord, der inkluderer handling. Synlige handlinger. Også en kontrast til den lamme, der naturligt ikke kan beskrives ved handlings-ord. I hele denne lange fortælling om Jesus, er der også nogle skriftkloge. Ét ord beskriver deres handling: tænke. Det er tankevækkende. Og forhåbentlig er det også vækkende til handling.

Jeg er blevet ramt af dette. Jeg er også blevet ramt af det i lyset af, at det er Luther-år, 500-året for reformationen, som rigtig mange steder i landet får sin kulmination på søndag, som er den søndag, der er tættest på den dag, da Luther slog sine teser op på kirkedøren i Wittenberg, for at indbyde til drøftelse af trospraksis og kirkelig/teologisk uorden. En af de ting, han gjorde op med, var den nødvendige bodsgang, handling, for at få Guds velsignelse. Han gjorde op med nåden som fortjeneste. Det var også rigtigt gjort. Så i 500 år har vi heldigvis kunne modtage Guds nåde uden at skulle præstere troshandlinger først. Det skal Luther have en medalje for. Men som bekendt, så har medaljer en bagside. Også denne.

Og bagsiden af medaljen er, at vi i den evangelisk-lutherske kirke er blevet så vanvittigt skriftkloge. Vi hører ordet om Jesus, og vi tænker over ordet om Jesus. Godt støttet af et sted i Bibelen, hvor det hedder, at troen kommer af det, som høres. Så spørges mennesker i dag, om de tror på Jesus, eller hører vi om Jesus og spørger os selv, om vi så også tror på ham, så afhænger svaret rigtig meget af, hvad vi tænker om Jesus. Hele vor tro er afhængig af to evner/sanser hos os: høre og tænkning. Hvad i alverden skal vi så bruge alle de andre sanser og evner til, kunne jeg godt fristes til at spørge.

Det er helt i tråd med Luther, at råbe vagt i gevær her. Luther talte selv meget for troshandlinger, men som handlinger, der udspringer af og viser troens plads i livet, og ikke som nødvendige for at troen kan få plads i livet. Luther siger et sted, at gode gerninger gør ikke en mand god, men en god mand gør gode gerninger.

I kirken bruger vi dog en evne/sans mere, nemlig munden. Og det er fordi, der skal være noget for øret at høre, så det kan blive til trostænkning. Derfor er der rigtig mange tanker og tænkere i kirken, der udgyder alle deres kloge ord ud over andres øre, så de får en masse, de enten kan tænke positivt over eller tænke negativt over. En masse af disse ordgyderier kaldes også for præstens prædiken. Så hvis det, at jeg i dag prædiker, står lidt i modsætning til det, jeg prædiker for os, så er det helt rigtigt. Du har helt ret, du som tænker således. Men jeg har ikke glemte handlingsordene hos den lammes venner, vi skal nok komme tilbage til dem. Om længe.

En anden facet af dette modsætningsforhold mellem handling og tænkning slog mig for nogen tid siden, hvor der blev holdt kulturnat i Hillerød og i København. I den forbindelse var der også nogle af kirkerne i nævnte byer, der medvirkede. Jeg

anfægter ikke disse kirkers ret og bevæggrund til dette, på ingen måde. Der kan være mange gode grunde til at åbne kirkerne, når mennesker er på gaden. Men det slog mig, sådan set lidt udefra, og jeg tænkte over, hvad siger det egentlig om kirken og kristendom? Gør det ikke kirke og kristendom til kultur?

Kom ind og se vores kulturskatte i arkitekturen, kunsten, musikken, tekstiler osv. Kirken bliver en kultur, som qua dens budskab om næstekærlighed og det, at der ligger mere end 2000 kirker spredt over hele landet, og langt de fleste er mellem 500 og 900 år gamle, gør, at vi betragter os som et kulturelt kristent land, hvor vi vil have ret til at spise flæskesteg og frikadeller, og hvor selv ateister ser frem til jule- og påskeferierne. Selvfølgelig er der kultur i kirken. Men det er en kultur, der har det formål at bringe – et handlingsord – og vise – endnu et handlingsord – mennesker Jesus. Kirken her er ikke lavet for at mennesker skal have et sted at gå hen og tænke, i så fald kan jeg nemt finde nogle stole, der er væsentlig bedre at sidde og tænke i end kirkebænkene. Kirken er med hele dens kultur, for at mennesker skal komme til Jesus (=tro) og gøre troshandlinger for næsten. Det siges fantastisk flot i sidste vers af næste salme:

At tro er at komme...
til gudsljets skær –
og skænke sin næste
Guds nåde i dagen...

Og dermed tilbage til den lammes venner i evangeliet. De venner, der beskrives med udsagnsord, handlingsord. Ord, der for Jesus udtrykker deres tro på en sådan måde, at Jesus så deres tro. Jesus så deres tro.

Jesus så deres iver, trosiver, for at bringe et menneske til Jesus. Det er da frygteligt besværligt at være den lammes venner. De skal slæbe på ham, de skal møve sig frem gennem en stor trængsel og ovenikøbet slæbe ham op på taget, hvor de så skal fjerne noget af ler og strå og brædder med fare for, at det hele måske styrter sammen om dem alle sammen, og så skal den lamme fires ned foran Jesus. Det havde unægtelig været meget nemmere at have hørt på Jesus, og så tænkt: Kunne vores lamme ven også bare have hørt det. Men deres tro på Jesus fik dem til at handle for et andet menneske.

Vi kan faktisk ikke vide, hvad den lamme syntes om hele dette menageri. Måske har han protesteret helt vildt, nja nok ikke vildt, da han jo var lam; men måske har han slet ikke syntes, at dette var nogen god idé. Måske har han tænkt, at det er fuldstændig idiotisk. Han er jo så nok kommet på andre tanker, da han tilgivet og helbredt går derfra. Måske har han ligefrem råbt, da han gik derfra: Se, hvad jeg kan.

Men vennernes tro var foranlediget af, at den lamme skulle se, hvad Jesus kan. Og det er helt med vilje, at jeg her har en grammatisk uorden i fortid og nutid: Den lamme skulle se, hvad Jesus kan. Vennerne har tro på, hvad Jesus kan. Og den tro, får dem til at handle.

Vennernes tro beskrives ved udsagnsord, der betyder handling med hele kroppen og flere sanser og evner i brug, og over alle disse en kærlighed til den lamme, at han skal få livet af Jesus. Derfor bringer de ham til Jesus. De viser, at troen har fat i deres hjerte.

De skriftkloge beskrives ved, at de tænker. De bruger ørerne og hjernen. Der står godt nok om dem, at de tænkte i deres hjerte.

Det betyder, at det, de ser og hører og tænker, ryster dem i deres grundvold.

Jesus beskrives ved, at han ved, hvad de skriftkloge tænker, han ser den lammes venner, han taler til de skriftkloge, han taler til den lamme, han helbreder, han tilgiver, han giver liv til et menneske. Jesus ser med hjernen og hjertet. Og det er om Jesus, at de andre mennesker, der er tilstede, udbryder: ”Aldrig har vi set noget lignende!”

Hvis ikke tro når længere end til hjernen, er der en fare for, at det blot bliver til kultur og tænkning. Troen udtrykkes i handlinger, og troens første og fornemmeste handling er, at komme til Jesus, bringe til Jesus, således at vi og andre kan blive helt ude af os selv og prise Gud og sige: Aldrig har vi set noget lignende!

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen